

Onderwijs vanuit leerlijnen op basisschool De Kiem in Heesch

‘Werken met kansrijke combinatiegroepen bevalt ons’

‘Als de school weer groeit, dan gaan jullie toch niet terug naar de oude klassenindeling?’ vroeg een ouder. Maar directeur Thea van Heck en leerkrachten Karen van Tilburg en Anne Verbruggen zijn stellig: ‘Met jaargroepen gaan we echt niet meer werken.’

De Kiem werkt enkele jaren met Kansrijke Combinatiegroepen. Oudere en jongere leerlingen zijn door elkaar gezet. En de leerlijnen zijn leidend voor het onderwijsaanbod. Een geslaagde ontwikkeling, oordeelt directeur Thea van Heck. Zij ziet dat leerlingen de lesstof beter doorgronden nu ze elkaar dingen uitleggen. ‘Ze hebben schoudermaatjes en oogmaatjes en geven elkaar tips en beoordelingen. Op die manier ontwikkelen ze zich sociaal-emotioneel natuurlijk ook veel beter.’

Stevige kritiek

Andere scholen in de omgeving kijken met bewondering naar de aanpak van De Kiem. Toch zijn de resultaten niet zonder slag of stoot tot stand gekomen. Toen adviseur Pierre Pas in juli 2014 de eerste gesprekken voerde met de school, zag hij onrust binnen het team. De kleinschalige school was juist begonnen met enkele combinatiegroepen, maar duidelijkheid over vervolgstappen ontbrak. Ook kreeg het team stevige kritiek van ouders op de combinatiegroepen. ‘Wordt mijn kind in groep 5 nu naar beneden getrokken door groep 4-kinderen?’

Als leerlingen elkaar dingen uitleggen, doorgronden ze de leerstof beter.

Fotografie Zuiver C

De leerkrachten konden er nog geen flitsende leerresultaten tegenover zetten. En dan was er ook nog het vertrek van de directeur en een krachtige IB'er.

Creatiever

Als Thea als directeur aantreedt – nu drie jaar geleden – heeft ze een duidelijke missie voor ogen: er weer een gezonde school van maken. Sfeer, rust en structuur moeten terugkeren. En er is verdere professionalisering binnen het team nodig. Als eerste pakt ze de inrichting van de school aan. Er komt meer ruimte in de klaslokalen, wat rust creëert. Het ziet er al snel weer fris uit. Vandaag kijkt ze met tevredenheid op de schoolontwikkeling terug. ‘Hier staan leerkrachten die de leerlijnen goed kennen. Die ook de verdieping weten te vinden.’ Volgens Thea gebruiken leerkrachten de methode op de momenten dat ze hem nodig hebben, maar zitten ze er niet in vast. ‘Leerkrachten worden creatiever in het lesgeven.’
Lees verder op pag. 2

In deze nieuwsbrief:

- Onderwijs vanuit leerlijnen op bs De Kiem in Heesch 1
- Column Innoveerkracht 3
- Conferenties en seminars 3
- i-Coaches bij Stichting Best Onderwijs stimuleren digitale geletterdheid 4
- Adviseurs als interim teamleider, bestuurder en directeur 6
- Groei van Kinder Opvang Kerkrade: van opvang naar ontwikkeling 8

Op De Kiem is de digitale leeromgeving verankerd in het gecombineerde onderwijsaanbod.

Fotografie Zuiver C

Lerende cultuur

Voor Anne Verbruggen, leerkracht in combinatiegroep 7-8, was het beslist wennen. Het vak spelling was op De Kiem als eerste aan de beurt voor een gecombineerd onderwijsaanbod. 'Spelling is een lastige leerlijn. En dan moet je ook nog de methode grotendeels loslaten, terwijl ik juist graag controle heb. We hebben daarom eerst goed bij andere scholen gekeken, leerkrachten daar bevroegd, voordat we het zelf aandurfden.'

Op De Kiem kijken leerkrachten ook bij elkaar in de klas. Video-opnames analyseren ze samen. 'Niet iedereen staat meteen open voor video-coaching en klassenbezoeken', zegt Anne. 'Toch is dat wel de manier om naar een lerende organisatie toe te groeien.' Ze vertelt over een nieuwe leerkracht, die zich via die videobeelden schoolde in het werken met combinatiegroepen. Thea vult aan: 'We hebben een lerende cultuur, vanuit een veilige basis. Iedereen vertrouwt elkaar. We durven onze kwetsbare kant te laten zien.'

Stap voor stap

Het werken met leerlijnen bevat de leerkrachten. Nadat spelling de basis heeft gelegd, volgt een schooljaar later het technisch lezen. Weer een jaar later zet het team begrijpend lezen op het programma. Vanaf schooljaar 2017/2018 worden alle vakken gecombineerd aangeboden, behalve rekenen. Na de introductie van Google Classroom en de bijbehorende Chromebooks is inmiddels ook de digitale leeromgeving stevig verankerd: de leerlingen hebben hun ontwikkelstappen in beeld en houden er grip op. 'Die stapsgewijze aanpak is een succesfactor', weet Karen van Tilburg, leerkracht in groep 3-4. 'Je moet niet te snel willen gaan door op teveel vakgebieden de leerlijnen op te pakken.' Daarnaast heeft ze baat bij de begeleiding door BCO Onderwijsadvies. 'Pierre nam veel onzekerheid bij ons weg. Ga het gewoon doen, je slaat niets over, zei hij dan.' Het maakt dat Karen meer durft uit te proberen. 'Je hebt wel iemand van buitenaf nodig die je dat vertrouwen kan geven.'

Trots

De Kiem ziet intussen het aantal aanmeldingen voorzichtig toenemen. 'Ouders die nu kiezen voor De Kiem, kiezen ook bewust voor combinatiegroepen,' zegt Thea. En Karen hoorde van een ouder: *Als jullie straks groter worden, dan blijf je toch wel zo werken?* 'Ik heb haar gerustgesteld', glimlacht ze. Drie glunderende gezichten spreken boekdelen: ze zijn trots op hun school.

Meer informatie bij:
pierrepas@bco-onderwijsadvies.nl